

Proti židom je ravnal trdo zadnja leta, a umevno je to, ker je videl, koliko škode prizadevajo ljudstvu in celi državi.

Tudi proti katoliški cerkvi je bil precēj trd. Vendar so tega najbolj krivi njegovi svetovalci. Res je pa tudi, da se je za katoliško cerkev zgo-

jala njegova prijaznost. Guvernéra v Varšavi, Gurka, je zamenjal z grofom Šuvalovom in izrazil željo, naj se guvernéer ne vtika v katoliške cerkvene posle.

Nikolaj II. se ne zapira tako pred svetom kakor njegov oče, ampak se vozi in hodi sam na sprehod

† Aleksander III.

Nikolaj II.

dilo pod njegovo vlado precēj ugodnega in je car določil svojega zastopnika pri rimskem papežu.

Telesno je bil rajni cesar orjaške postave in trdnega zdravja. Poročen je bil z dansko kraljčino Dagmar, majhno pa blago in duhovito gospo. Domače življenje je bilo mirno in srečno; Aleksander III. je bil lep vzgled pravega in srečnega zakonskega življenja. V zadnji bolezní je trpel udan v voljo božjo; celó svojo družino je tolažil. Svoje otroke je ljubil in jako skrbel zanje. Imel je verno srce in je tudi svoje cerkvene dolžnosti v razkolni cerkvi izpolnjeval vestno.

Njegovo truplo so prepeljali iz Livadije v Petrograd, kjer je bil slovesen pogreb. Aleksander III. je bil najmogočnejši sedanji vladar tega sveta. Da je bil tudi najsrečnejši, ne moremo trditi. Gotovo pa bo zgodovina govorila o njem vedno le pohvalno kot dobrem krščanskem vladarju, ki je rad trpel, da je vestno izpolnil svoje dolžnosti.

Nikolaj II., car ruski. Po smrti Aleksandra III. je zasedel Nikolaj II. kot prvorojeni sin cesarski prestol. Nikolaj II. je sedaj star 25 let in je poročen z Aličo Hessensko. Telesno se Nikolaj ne more meriti z očetom, a kaj tiči v njegovi duši, tega sedaj še ne vemo. Pravijo, da bo hodil po drugih potih kakor umrli car. Pokazal se je ob nastopu vladarstva milostnega in spravljivega: odpustil je mnogim političnim obsojencem kazni, polajšal breme Poljakom, in tudi Bolgarom je zasi-

in zahaja med ljudi, bodisi očitno ali tudi nepoznan. Njegovi dvorjani ga svaré, ker ne upajo nič nihilistom, a car si ne dá svetovati v tem oziru. Bog daj, da bi bilo srečno njegovo vladanje in da se pod njim zvrši zjedinjenje iztočne cerkve s katoliško cerkvijo, kakor jo iskreno želi modri in blagi sv. oče papež Leon XIII.! To bi bila največja zasluga carjeva, pa največja sreča za Ruse in Slovanstvo.

† **Lesseps.** Sloveči Francoz, kateri je največ storil za to, da se je napravil Sueški prekop, in je vodil vse delo, Ferdinand Lesseps, je umrl dné 7. grudna m. l. Bil je jako veljaven mož ob nekem času. Rodil se je 19. listopada 1805. leta in bil v diplomatski službi, t. j. pri poslanstvu v ptujih deželah. L. 1859. je začel kopati vodno pot med Srednjim in Rdečim morjem. L. 1869. pa je bilo to težavno delo dokončano. Pogumni mož se je lotil tudi drugega dela, hotel je prekopati Panamsko ožino, a to delo mu je izpodletelo popolnoma in ga zapletlo v velike sleparije, ki so znane z imenom „panamski škandal“. Poslednji čas je bil mož že slabega uma. V njegovem življenju se kaže, kako vse mine na tem svetu, slava in imetje.

Prekop čez srednjeameriško ožino mislijo vendar-le narediti, četudi se je „Panamska družba“ končala tako žalostno. Prekopati pa mislijo ožino ne mimo Paname, ampak na obeh straneh Nikaragajskega jezera. Zjedinjene države se bodo menda lotile tega dela. Neki pomorski častnik Menocal

pravi, da bi bilo treba delati šest let in bi zadostovalo 180 milijonov goldinarjev za stroške.

Naša zemlja se preminja še vedno. Pred dobrim letom se je utrgal ogromno velik kos gore nad dolino Birahi Ganga v Himalajskem gorovju. Zemlja se je daleč na okoli tresla kakor ob močnem potresu. S tem pa je bila zaprta pot mali reki, ki je odslej rastle in rastle, da se je naredilo veliko jezero, čez uro hoda dolgo in do pol ure široko, globoko pa do 180 m. Dne 25. mal. srpana m. l. se je velikanski jez predril in vode so se ulile na pokrajino ter jo preplavile. Noben človek ni izgubil življenja, ker so se prebivalci umaknili nevarnosti še ob pravem času. — Jednako se podere tu in tam marsikak gorski sklad, večkrat tudi notranjščina naše zemeljske skorje, in nekateri mislijo, da je to največ vzrok potresom.

Najdaljši most na svetu bo gradila železniška družba čez reko Misisipi pri Novem Orleansu v Ameriki. Dolg bo 3200 m, t. j. nekaj manj kakor jedno uro hoda. Dva železniška tira bodeta šla po mostu; stal pa bo kakih 14 milijonov goldinarjev.

Naše slike.

„Ilirija oživljena.“ (Priloga.) Ker imamo resno voljo, da podamo v tem letniku Slovencem v besedi in v slikah proizvodov, kakoršne le zmorejo naše sile, in ker hoče izdajateljstvo napeti v ta namen vse svoje moči, podajemo danes naročnikom kot prilogo znamenito sliko: „Ilirija oživljena“. Ta slika nam kliče v spomin in razklada po svoje to, kar nam opeva naš Vodnik v veličastni pesmi istega naslova. Podajemo jo tukaj, ker brez nje ne morejo čitatelji prav umevati slike.

Napoleon reče: Ilirija vstan! Vstaja, izdiha: Kdo kliče na dan?	Od nekdanj snežniki So najina last, Od tód se je naša Razlegala čast.
O vitez dobrótni Kaj Ti me budiš! Daš roko mogočno, Me gori deržiš!	Je Galian hraber Na Padu, pred njim Dorašen je tresel V' ozidju se Rim.
Kaj bodem Ti dala! — Poglédam okrog, Izločit ne morem Skor svojih otrok.	Že močen na morju Ilirjan je bil, K' se ladie tesat Je Rimic vučil.
Kdo najde Metulo In Terpo, moj grad? Emona, Skardona Sta komaj poznat.	Počasi pa Rimic Na vojsko ravná, Se morja navaja Premaga obá.
Nazaj spet junake Kdo bode mi dal, Ki jih se Spartanski Je vajvoda bal?	Široko razgraja Per sedem sto lét, Al sprave sosednje Ni hotel imét.

Od severja pride
Nad njega vihár,
Nevrédne gospode
Iz viškiga vdar'.

Zdaj Branci in Gotje
In Némci slové,
Ilir pa v tamnice
Pozablene gré.

Dva sedem sto soncov
Zaraša ga mah,
Napoleon trébit
Vkaže mu prah.

Ilirsko me kliče
Latinic in Grék,
Slovensko me pravio
Domači vsi vprék.

Dobrovčan, Kotóran
Primoric, Gorénc,
Pokopjan po starim
Se zove Slovénc.

Od perviga tukaj
Stanuje moj ród,
Če vé kdo za drujga,
Naj reče, odkod?

Z Bilipam in Sandram
So jméli terd boj,
Latince po mokrim
Strahval je njih roj.

Zveličana bódem,
Zavupati smém,
Godi se eno čudo,
Naprej ga povém.

Duh stópa v Slovénce
Napoleonov,
En zarod poganja
Prerojen ves nov.

Operto eno roko
Na Galio jmam,
Ta drugo pa Grékam
Priazno podam.

Na Grecie čelu
Korinto stóji,
Iliria v' sercu
Európe leži.

Korintu so rekli:
Helénsko okó;
Iliria perstan
Evrópinu bo.

Vodnik je mnogo trpel zaradi te pesmi. No, upamo, da nas ne bo nihče dolžil prevelikega prijateljstva do Francozov, ker smo podali to sliko. Saj nam tudi ni za to, da bi vstala Ilirija, pač pa za to, da vstane Slovenec iz onega spanja, iz katerega se še do danes ni vzbudil popolnoma. „En zarod poganja — Prerojen ves nov.“ Ali se ni Vodnik motil? Kje je oni zarod? Oh, Slovenec, in zlasti ti, mladi rod! Da bi umeval, kaj dela človeka velikega, kaj dela narod srečen in močen! Kje so naši junaki, kje so naši vodniki do slave in sreče? Svetovni mogočni tok nam pravi: „Slovenec, vstani!“ Ali vstajamo? Če ne vstajamo sedaj, pa bomo vstajali kmalu, ako nas ne varajo lepe naše nade. Naj torej tudi ta slika Slovence iz spanja kliče na delo v prospeh domovini. — „Smrt nedolžnih betlehemske otročičev.“ To sliko štejejo med najboljše, katere je slikal veliki laški mojster Guido Reni. Rojen je l. 1575. pri Bologni. Že je namerjal okoli l. 1610. popustiti popolnoma slikarstvo, a premislil se je. Da bi pokazal vso svojo živahno moč, naslikal je to prelepo sliko in jo postavil v cerkev sv. Dominika v Bologni. Njegovi vrstniki so jo jako cenili, mlajši slikarji pa radi posnemovali. Guido Reni zna slikati nenavadno lepe obraze, pa tudi povedati, kaj se godi človeku v srcu. To nam kaže naš jako lepi posnetek. Izvirna slika (še sedaj v Bologni) je 2 m 65 cm visoka, 1 m 70 cm pa široka.

Vse druge slike si razlagajo čitatelji lahko po naših spisih.